

Patent dodatkowy
do patentu nr _____

Zgłoszono: 22.01.79 (P. 212957)

Pierwszeństwo _____

Zgłoszenie ogłoszono: 25.08.80

Opis patentowy opublikowano: 20.05.1983

Int. Cl.³ C03C 13/00

CZYTELNIA

Urzędu Patentowego

Twórcy wynalazku: Wacław Tuszyński, Kazimierz Mańczak,
Janusz Wojczyński, Albertyna Kraterska

Uprawniony z patentu: Instytut Techniki Budowlanej,
Warszawa (Polska)

Szkło do wytwarzania włókna szklanego alkalioodpornego

1

Przedmiotem wynalazku jest szkło alkalioodporne przeznaczone do wytwarzania zwłaszcza włókna szklanego alkalioodpornego.

Znane jest z japońskiego opisu patentowego nr 5155308 szkło alkalioodporne składające się: — w procentach wagowych — z SiO_2 52—63%, Al_2O_3 8—24% $\text{CaO} + \text{MgO}$ 12—30%, ZrO_2 2—10%, tlenku metalu alkalicznego 0—5%.

Znane jest także z brytyjskiego opisu patentowego nr 1407767 szkło zawierające — w procentach molowych — SiO_2 60—67%, P_2O_5 1—3%, SnO_2 0,5—6%, ZrO_2 12—16%, B_2O_3 2—6%, CaF_2 0,5—2%, R_2O 16—20% gdzie R oznacza Li, K, Na oraz RO 1—3% gdzie R oznacza Ca, Mg, Sr, Ba, Be, Zn lub Pb.

Znane z brytyjskiego opisu patentowego nr 1290528 szkło zawiera — w procentach wagowych — SO_2 65—80%, ZrO_2 10—20%, modyfikatorów 10—20% którymi są tlenki metali alkalicznych, tlenki metali ziem alkalicznych lub ZnO.

Znane z powyższych rozwiązań szkła mają alkalioodporność w granicach od 1,1 do 5%, przy czym za miarę alkalioodporności szkła przyjmuje się ubytek masy — wyrażony w procentach wagowych — 8-mio gramowej próbki szkła o uziarnieniu 0,315—0,400 mm, gotowanej przez okres 4-ch godzin w 5 n NaOH.

Przedstawione wyżej znane szkła zawierają w swym składzie trudnodostępne i drogie tlenki takie jak: litu, potasu, cyny, cyrkonu, strontu, berylu, cynku.

Celem wynalazku jest opracowanie szkła do wytwarzania włókna szklanego alkalioodpornego, przeznaczonego do

2

wzmacniania zaczynów cementowych i betonów, mających alkalioodporność od 1—5% i nie zawierających w swym składzie tlenków pierwiastków dwuwartościowych takich jak: Be, Mg, Ca, Zn, Sr, Cd, Ba.

Istotą szkła do wytwarzania włókna szklanego alkalioodpornego według wynalazku jest wprowadzenie w miejsce tlenków pierwiastków dwuwartościowych, tlenków pierwiastków 3, 4 i 5-wartościowych takich jak % Al_2O_3 , B_2O_3 , P_2O_5 , Fe_2O_3 , PbO_2 , TiO_2 , SnO_2 ,

Szkło według wynalazku charakteryzuje się dobrą alkalioodpornością, ciągliwością i nadaje się do wytwarzania włókna szklanego, wzmacniającego zaczyny cementowe i beton.

Szkło według wynalazku składa się — w procentach wagowych — z SiO_2 43 do 72%, ZrO_2 5 do 22%, sumy tlenków $\text{P}_2\text{O}_5 + \text{PbO}_2 + \text{TiO}_2 + \text{Al}_2\text{O}_3 + \text{B}_2\text{O}_3 + \text{Fe}_2\text{O}_3 + \text{SnO}_2$ 2 do 18%, przy czym jeżeli wprowadza się Al_2O_3 to nie mniej niż 2%, sumy tlenków $\text{Na}_2\text{O} + \text{K}_2\text{O} + \text{Li}_2\text{O}$ 4 do 26%.

Poniżej przedstawione przykłady ilustrują rozwiązanie według wynalazku.

Przykład I. SiO_2 56%, Al_2O_3 2%, ZrO_2 21%, Na_2O 21% — w procentach wagowych — stopiono i wytworzono szkło, przy czym jako środka przyspieszającego proces topnienia zastosowano MnO_2 w ilości 0,2% oraz CaF_2 w ilości 1,5% w stosunku do masy szklanej. Otrzymane szkło posiada alkalioodporność 2%, a temperatura ciągnięcia włókna wynosi 1200°C.

Przykład II. SiO_2 61,3%, ZrO_2 14%, Al_2O_3 2%, P_2O_5 2,7%, Na_2O 20% w procentach wagowych — sto-

piono i wytworzono szkło, stosując jako środka przyspieszającego proces topnienia CaF_2 w ilości 2% w stosunku do masy szklanej. Otrzymane szkło posiada alkalioporność 2,45% a temperatura ciągnięcia wynosi 1150°C.

Przykład III. SiO_2 50%, Na_2O 25%, ZrO_2 20%, TiO_2 5% — w procentach wagowych — stopiono stosując jako przyspieszacza topnienia 2% CaF_2 , i otrzymano szkło posiadające alkalioporność 2,27% a temperatura ciągnięcia włókna wynosi 1300°C.

Przykład IV. SiO_2 61%, Al_2O_3 3%, Na_2O 22%, ZrO_2 14% — w procentach wagowych — stopiono i otrzymano szkło posiadające alkalioporność 2% a temperatura ciągnięcia włókna wynosi 1170°C.

Szkło wytworzone według wynalazku charakteryzuje się wysoką alkaliopornością, bardzo dobrą ciągliwością w dużym zakresie temperatur, co jest bardzo istotne przy wytwarzaniu włókna szklanego zwłaszcza bardzo cienkiego.

Zastrzeżenie patentowe

Szkło do wytwarzania włókna szklanego alkaliopornego zawierające P_2O_5 , SiO_2 , ZrO_2 , PbO_2 , TiO_2 , SnO_2 , Al_2O_3 , B_2O_3 , Fe_2O_3 , Na_2O , K_2O , Li_2O **znamiennie tym**, że składa się w procentach wagowych z SiO_2 od 43 do 72%, ZrO_2 od 5 do 22%, sumy tlenków $\text{P}_2\text{O}_5 + \text{PbO}_2 + \text{TiO}_2 + \text{Al}_2\text{O}_3 + \text{B}_2\text{O}_3 + \text{Fe}_2\text{O}_3 + \text{SnO}_2$ od 2 do 18%, przy czym zawartość Al_2O_3 wynosi nie mniej niż 2%, oraz sumy tlenków $\text{Na}_2\text{O} + \text{K}_2\text{O} + \text{Li}_2\text{O}$ od 4 do 26 %.